

Kyberšikana

Co to je kyberšikana?

Jde o dlouhodobé, záměrné a cílené ubližování vytipovanému jedinci a to prostřednictvím digitálních komunikačních technologií (internet na mobilních telefonech a v PC). Poškozenému je opakovaně ubližováno, což má dlouhodobý negativní dopad a může vést ke zhoršení psychického stavu. Jedná se tedy o situace, kdy se oběť – šikanovaný cítí dlouhodobě poškozován. Takové jednání se ze strany toho, kdo ubližuje, zpravidla stupňuje.

V tomto zpravodaji vám chceme ukázat příběhy a situace lidí, kteří skutečně existují. Tyto události jsou velmi nepříjemné a mohou vést až k ukončení života nebo k dlouhodobějším psychickým potížím. Odvrácená strana internetu. Kyberšikana. Většinou se o šikaně prostřednictvím internetu hovoří v souvislosti s dětmi, ale týká stejně tak i dospělých. Je jedno, jestli je vám 12 nebo 62 let. Ale protože jsme, my dospělí, přeci jen na světě déle, je důležité jít dětem správným příkladem, učit je (ale také sebe), jak se pohybovat bezpečně na internetu (co dělat), jak moc je důležité se ve správný čas dobře rozhodnout (třeba i co neudělat), a jak je důležité si říci o pomoc (když už se mi něco děje).

Anonymita rozšiřuje možnosti

Díky nemožnosti poznat opravdovost internetových profilů (např. na Facebooku) se ukazuje, jak je dnes křehké soukromí, jak jsou naše životy propojeny skrze virtuální prostor a jak se mohou technologické vymoženosti v nesprávných rukách snadno proměnit v nebezpečnou zbraň. Internet dokáže (nejen agresorům a predátorům) poskytnout potřebnou anonymitu a díky schováním se za falešnou identitu dělat zákeřnější útoky. Takové zneužití intimní materiály – jako v příběhu Martina a Sabiny – pak můžou nenávratně zničit lidský život. Některá bezpečnostní pravidla a nepsané etické zákony, jak se pohybovat na sociálních sítích, už jistě spousta z vás zná, ale není na škodu je pravidelně připomínat, a hlavně o nich informovat mladší generace, děti, které bývají díky své naivitě jejich nejtragičtějšími oběťmi.

1. PŘÍBĚH

Daniel je IT pracovník v malé fabrice na okresním městě. Celý den ve firmě řeší problémy spolupracovníků s jejich počítači, připojuje tiskárny, spravuje síť, vysvětluje, jak se připojit k internetu nebo jak funguje optická myš. Ve volném čase rád zajde s přáteli na šipky nebo na kolo. Před několika lety, když ho opakující se dotazy kolegů v práci doháněly k šílenství, začal vybíjet svou frustraci trollingem. Tu napsal vulgární anekdotu na křesťanském fóru, jindy sdílel na kutilském webu nesmyslné video, například jak lze na kapotě usmažit vajíčko. Nejčastěji navštěvoval fórum IT-help.cz. Uživatelé tam totiž psali tytéž dotazy, se kterými pomáhal kolegům ve fabrice. Na rozdíl od práce, na fóru mohl Daniel říct, co si o problému skutečně myslí, jindy se danému uživateli vysmíval nebo místo odpovědi zkopíroval kuchařský recept. Nikdy si nepřipustil, že to, co dělá, je špatné, a že ne všichni uživatelé mají stejnou výchozí pozici jako on sám.

Jednoho dne šel Daniel hrát šipky se svým kamarádem Františkem. Ten, ač má už hodně přes 70 let, ho v šípkách pravidelně poráží. Tento večer ale není ve své kůži. Po chvilce naléhání se svěří, že má trable v digitálním světě. Kvůli svému věku moc neovládá počítač, ale styděl se požádat kohokoliv ze svého okolí o pomoc. Začal proto sám s pomocí fóra IT-help.cz. Bohužel často narázil místo rady na posmívání nebo nesmyslné řešení. Nechápal, proč někteří na dotazy reagují takto. Obzvláště posměšky, od některých jiných uživatelů, ho bolely. Přemýšlí proto, že notebook, který dostal od dětí jako dárek, prodá. Teprve nyní si Daniel uvědomuje, kdo také může sedět na druhé straně obrazovky. Velmi se stydí. Nabízí Františkovi, že k němu domů ještě tento týden zajde a základy práce s počítačem mu naživo ukáže. Vysvětluje mu také, kdo jsou to trollové a že nejlepší obranou proti nim je ignorovat je. Ve Františkově věku je přece obdivuhodné, že se pouští do neznámých vod digitálního světa. Sám Daniel navíc začíná přemýšlet o tom, jak naloží s volným časem, který tak nesmyslně věnoval trollení.

Zdroj: <https://unsplash.com>

Nenávist plodí zas jen nenávist

Další forma ubližování v kyberprostoru je – Hate speech. Jedná se o nenávistný projev na internetu, který šíří, podněcuje, podporuje nebo ospravedlňuje rasovou nenávist, xenofobii, antisemitismus či jiné projevy založené na intoleranci. Patří mezi to i diskriminace vůči menšinám, migrantům, členům menší komunity, příslušníkům různých skupin (homosexuální, fyzicky postižené osoby apod.).

Lidé, co šíří nenávist, tu byli vždy. Ale s nástupem internetu, a především sociálních sítí, se vytvořil pro ně mnohem větší, anonymní prostor, kde se mohou vyjadřovat kdykoliv a jsou těžko odhalitelní. Pokud se Vy nebo někdo ve Vašem okolí stane terčem nenávistných komentářů, je možno takové chování nahlásit tam, kde se odehrává, tedy například na technickou podporu sociálních služeb (Instagram, Facebook, Youtube...) nebo v případě závažnějších výhrůzek přímo na Policii ČR.

Dle § 355 trestního zákoníku jde totiž o – Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení, a takový pachatel může být potrestán odnětím svobody až na dva roky nebo také až na tři roky pokud jde o § 356 trestního zákoníku – Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod nebo podle § 352 trestního zákoníku – Násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci.

Právní okénko

Kyberšikana jako taková není žádným přestupkem ani samostatným trestným činem. Často však chování, které tímto výrazem označujeme, naplňuje znaky některého z přestupků, nebo dokonce naplňuje skutkové podstaty některých trestných činů. Například:

- Účast na sebevraždě (§144 TZ)
- Vydírání (§178 TZ)
- Neoprávněné nakládání s osobními údaji (§180 TZ)
- Poškození cizích práv (§181 TZ)
- Šíření pornografie (§191 TZ)
- Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií (§192)
- Podvod (§209)
- Neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací (§230)

Internet hraje a bude hrát nezastupitelnou roli v našem každodenním životě. Na internetu a někdy i ve svých zařízeních máme velké množství dat, včetně osobních. Prostřednictvím internetu provádíme většinu finančních transakcí, sdílíme zde svoje názory, fotky a videa, komunikujeme s lidmi. Ruku v ruce s tímto pozitivem jsou ovšem spojeny i určitá rizika, díky kterým můžeme přijít o své finance, o svá data i o svou pověst. Zde je třeba mít na paměti, že je nutné se věnovat ochraně svých zařízení, programů, financí, dat i soukromí a také ochraně svého duševního zdraví. **Kyberšikana, neboli kybernetická – počítačová šikana, je tedy druh šikany využívající počítače, tablety, mobilní telefony, sociální sítě, emaily apod., díky čemuž dochází k vydírání, ubližování, ztrapňování, obtěžování, ohrožování, zastrasování apod. Trolling z našeho příběhu Daniela je pouze jednou z forem kyberšikany. Mezi ty další řadíme např. kybergrooming (zneužívání dětí), kyberstalking (pronásledování) atp.**

Kybergrooming

Kybergrooming je výraz pro internetové predátorství, kdy se manipulující osoba snaží donutit oběť k osobní schůzce. Útočník s ní pak soustavně a vytrvale komunikuje prostřednictvím digitálních technologií a láká ji k setkání za účelem sexuálního zneužití nebo jiné formy agrese. Většina predátorů nakonec uspokojí své sexuální touhy "on-line" (masturbací u počítače), ovšem někteří z nich se s obětí nakonec i sejdou. Mezi ně patří nejčastěji slečny ve věku od 11 let, ale ani chlapci nejsou výjimkou.

Predátoři nejvíce cílí na ty oběti, které tráví na sociálních sítích většinu svého času. Pachatelé mohou být v kontaktu s vytipovanou obětí delší dobu, i půl roku, aby mohli navodit důvěrný vztah. Kybergroomer k tomu využívá metodu tzv. kobercových náletů, kdy na sociálních sítích osloví stejným pozdravem velké množství dětí a čeká na odpověď, na to, kdo zareaguje. Pak si nastudují zájmy těchto obětí a snaží se je zrcadlit, čímž dávají dítěti najevo, že mají podobné životní postoje, problémy, zájmy a podobně. Když se cítí predátor připravený, má dostatek informací a případně i vylákané intimní fotografie, pozve oběť na osobní schůzku. Ta ještě stále může odmítnout, pokud není pachatelem vydíraná.

U dospělé populace to probíhá obdobně, s tím, že pachatel chce po oběti poslat peníze na účet, nebo ji k tomu vyzve na osobní schůzce. Jako častý důvod udává plánovanou operaci a podobně.

Zdroj: www.shutterstock.com

Proč je kyberšikana v porovnání s již známou šikanou tolik nebezpečná?

1. První rozdíl mezi kyberšikanou a šikanou je v tom, že u běžné šikany (znáte možná ze školních lavic) oběť zná útočníka. U šikany na internetu je často útočník v anonymitě a mnohdy i svou online identitu mění. Velká část obětí se tak ani nedozví, kdo je šikanoval, vydíral a ubližoval.
2. Druhým výrazným rozdílem je, že u "klasické" šikany jsou často důležité fyzické dispozice útočníka, někdy tedy rozhoduje i fyzická síla nebo početní převaha. Ovšem zneužívání v anonymním prostředí v kyberprostoru může i ten, který by si to v reálném životě nemohl dovolit (cítí se být fyzicky slabší, je zranitelný, introvert atd.).
3. Třetím prvkem je přítomnost publika. V případě kyberšikany je nespočetně širší (více lidí na internetu v jednu chvíli), přihlížet mohou navíc kdykoliv (i prostřednictvím záznamu, tedy zpětně).
4. Dalším prvkem je, že se kyberšikana, která se na rozdíl od šikany neprojevuje fyzicky navenek, dá dobře, a především déle skrývat. Není zkrátka hned vidět. Proto je těžké ji brzy odhalit a oběti tak nabídnout pomoc.

Kyberstalking

Stalking je termín, který představuje dlouhodobé, opakované a systematické pronásledování. Útočník vytipuje oběť, kterou pak soustavně sleduje a posílá jí zprávy, e-maily, SMS a podobně.

Kyberstalking probíhá skrz digitální technologie, kdy pachatel využívá sociální sítě, aby tam našel osobní informace o své oběti a mohl tak vydírat, dosáhnout svého cíle. Kyberstalker postupně zvyšuje svým chováním u oběti narůstající strach. Mezi ně patří často bývalý partner obětí, bývalí pracovníci ze zaměstnání, bývalí sousedé a podobně. Dalšími stalkery jsou tzv. uctíváči, kteří touží po navázání vztahu, platonicky se zamilovávají a někdy až chorobně danou osobu uznávají a ctí. Může se také jednat o jedinca, který se cítí ubližovaný. Pronásleduje oběť kvůli svému osobnímu zranění a snaží se o cílenou pomstu.

Oběti kyberstalkingu se může stát kdokoliv bez ohledu na věk, pohlaví nebo společenské postavení. Nejčastější obětí se stává svobodný člověk žijící bez partnera nebo osoba krátce po partnerském rozchodu. Týká se tedy také seniorů.

2. PŘÍBĚH

Nejčastější formy kyberšikany

Ponižování, pomlouvání, provokování a napadání oběti v online komunikaci

Většinou to probíhá v komentářích pod příspěvkem, časem se mohou přesunout i do osobních zpráv nebo do konkrétních skupin na sociálních sítích. Útočníci cíleně používají urážející a neslušná slova, vyhledávají pravidelně všechny komentáře oběti, aby se mohli vyjádřit, a aby mohli zaútočit.

Falšování či ukradení identity oběti

Útočníci využijí materiály na osobním profilu oběti, zkopírují si je a založí nový profil, na první pohled téměř nerozeznatelný od originálu. Z tohoto falešného profilu pak posílají zprávy známým lidem, pomlouvají ostatní a píšou negativní příspěvky. Zakládají pod tímto falešným jménem jiné skupiny a vystupují (píší příspěvky) ve jménu oběti.

Zveřejnění záznamu nebo cizích tajemství s cílem poškodit oběť

Jedná se o zveřejnění potají natočených videí (nejčastěji nahrávka mobilním telefonem), nebo zvuku. Dále pak zveřejnění on-line komunikace, která má za cíl oběť zesměšnit (například screenshot, tedy skenování obrazovky při komunikaci).

MARTIN A SABINA

Bezproblémový, mladý, patnáctiletý Martin, student Střední ekonomické školy má rád počítačové hry, florbal a fantazijní seriály. Je jedináček, a protože jsou rodiče hodně pracovně vytížení (táta pracuje jako asistent na velvyslanectví a máma vede svou firmu), naučil s být samostatný, občas si sám uvaří, vypere sportovní dres a většinu volného času tráví doma na počítači nebo s kamarády před školou.

Jednoho dne ho na sociálních sítích oslovila slečna, která se mu podle fotek na jejím profilu zdála být velmi atraktivní. Chvilí si psali a posílali smajlíky, bylo to dobrodružné a zajímavé. Slečna se představila jako Sabina a každou chvíli ho chválila, a tak mu dodávala sebevědomí. Martin se po pár dnech zamiloval. A protože je teenager v období hormonální bouře, a už od malička překypuje bujnou fantazií, byl rád, že otevřeli téma sexuální intimity. Sice se ještě vůbec neviděli osobně, ale Sabina mu poslala svou aktuální fotku, kde lehce odhalila kousek svého krásného těla. Martin se těšil, jak jí bude doopravdy hlady, až se spolu potkají, a aby jí motivoval ke schůzce, také začal posílat fotografie.

Psali si každý den, o přestávkách ve škole i dlouho do noci. Sabina ho poňoukala, ať se odhalí úplně, že potom také pošle video svého těla a že se nemusí bát, že to nikomu neukáže. Martin byl zamilovaný až po uši a rozhodl se, že až se vrátí ze školy domů, tak jí pošle video. Otrávený nudou a s myšlenkami na krásnou Sabinu proseděl ve škole dvě vyučovací hodiny a představoval si, co vše a jak bude doma natáčet. Měli právě suplování a bylo mu jasné, že se učit nebudou, protože na lekci španělštiny přišel zaskakovat učitel IT technologií. Možná to byl osud, možná náhoda, ale tahle dvouhodinovka Martina nakonec zachránila. Učitel jim na internetu pustil minisérii #martyisdead, příběh chlapce, který vlastně už nežil. Byl podobně starý jako on a byl mrtvý. Zbyla po něm jen série mrazivých videí, které natáčel krátce před svou smrtí. Truchlící otec (IT technik) si pak začal skládat dohromady střípky Martyho online života, aby odhalil okolnosti jeho tragického konce. A Martin začal na základě seriálu pochybovat o pravé existenci Sabiny.

Po skončení hodiny sebral veškerou odvalu, kterou měl a s rozklepanýma nohama a červenými tvářemi zaklepal na kabinet učitele. Vykotl ze sebe, že by potřeboval poradit, ale že neví, jak to má říct. Po pár minutách mu už bylo lépe a cítil, že zvládne říct učiteli úplně všechno. Společně se podívali na profil Sabiny, a protože se i učiteli zdálo divné, jak moc Sabina tlačí na to, aby poslal fotografie a videa svého těla, rozhodl se udělat kroky k jejímu odhalení. Nakonec (ve spolupráci s Policií ČR) se ukázalo, že Sabina je ve skutečnosti Petr, 30letý oddílový vedoucí z letního tábory, kde byl Martin minulého léta. Na základě falešného profilu na Facebooku psal Petr dětem, které znal, hezké zprávy a nutil je posílat intimní fotografie, za které pak po nich požadoval finanční částku, pod výhrůžkou, že je zveřejní ve škole.

Martin byl moc rád, že se mu učitel věnoval, pochopil, že vše, co dá na internet je veřejné a také i zneužitelné. Dnes chodí do 4. ročníku, bude maturovat a je pořád zamilovaný... do dcery učitele IT technologií. Jmenuje se také Sabina, ale je opravdová.

Zdroj: <https://unsplash.com>

Jak předcházet kyberšikaně

Nejdůležitější činností je edukace – otevřená komunikace – osvěta. Především u dětí, můžete vy, dospělí, udělat mnoho pozitivního. Děti potřebují mít v rodících a v prarodičích pozitivní vzory, které budou ovlivňovat jejich názory na svět. Je třeba dětem vštěpovat, že jsou svobodní, ale jen do té míry, do jaké neomezují svobodu druhého člověka. V rámci učení se o bezpečnosti internetu je důležité se zaměřit na to, aby každý, kdo internet používá, uměl objektivně pracovat s informacemi a dokázal vyhodnocovat jejich pravdivost. Musí se naučit vnímat svou sebehodnotu a pokud bude cítit, že jim ji někdo úmyslně snižuje, nebát se otevřeně o tom mluvit. Dále je důležité učit se principu laskavosti, ale tak, abychom si udrželi své osobní hranice a nebyly jsme tak snadno zneužití těmi silnějšími, nebo těmi, ke kterým jsme byli původně laskaví. Podstatnou část také tvoří učení o lidské intimitě, o lidském těle. O tom, co je a co není vhodné sdílet ve veřejném prostoru – tedy na internetu, protože co jednou na internet vložíme či pošleme, to tam už zůstane. Děti často necítí zábrany a jsou schopné jít i na schůzku s neznámou osobou, kterou nikdy neviděly a seznámily se s ní na internetu. Nepřemýšlí nad možnými důsledky.

- Mějte na paměti, že lidé na internetu mohou lhát.
- Nepožívejte a nešířte intimní materiály.
- Svěřujte se pravidelně přátelům, konzultujte s nimi, s kým jste se na internetu seznámili.
- Všimněte si v komunikaci s neznámým člověkem všech nesrovnalostí, všech věcí, které vám přijdou zvláštní, využijte svou intuici.
- Zamyslete se nad tím, proč by někdo chtěl nutně ponechávat online komunikaci v tajnosti.
- Nikomu nesdělujte své osobní údaje.
- Nechoďte na osobní schůzku, aniž by o tom nevěděla blízká osoba.

Kdo je oběť a kdo útočník?

Obrovským mýtem je, že útočníkem, agresorem je vždy ten starší a silnější. Není. Ani to není ten bohatší, úspěšnější, známější. Mnohdy je obětí dospělý a na druhé straně je dítě. Příkladem jsou například příběhy ze školního života pedagogů. Jeden takový, velmi častý, vám přinášíme.

Učitelka chemie na 2. stupni základní školy často hodnotila chlapce známkou nedostatečně. Pětky odpovídaly jeho znalostem, ale i přesto se žák ohradil a začal ji vyhrožovat, že se jí pomstí. Na svém Instagramovém profilu pak pravidelně zveřejňoval fotografie, které si předtím stáhl z profilu učitelky, nebo které sám vyfotil ve chvílích, kdy ho neviděla. Samozřejmě byly pak posměšné komentáře pod fotkami. Učitelka ho několikrát vybídla ke smazání těchto příspěvků, vždy se dočkala odpovědi, že pouze pokud ona mu zlepší známku a pokud ne, zveřejní i jiné materiály (videa), která tajně pořídil. Jako bonus navíc si žák užíval zvýšenou pozornost na jeho profilu a přibývajících lajků od jiných vrstevníků.

Podobný příběh se odehrával v jednom panelovém domě, kde jistý postarší muž, senior, napomínal mládež, aby tolik nekřičela pod jeho okny. Jeden mladík z party se proto rozhodl se mu pomstít a začal ho prostřednictvím internetu vydírat. Posílal mu na jeho e-mail (který byl běžně dostupný, protože děda pomáhá psát kroniku u dobrovolných hasičů a na jejich stránkách je e-mail stále k dispozici) falešné zprávy z banky a z jiných úřadů, výzvy k zaplacení nebo urážející zprávy.

Také se stává, že se tyto role prolínají. Na jednom místě je jedinec za oběť, a ten samý člověk je na jiném místě v roli šikanujícího. Je důležité u útočníků rozeznat záměr jejich činů a není ojedinělé, že ten, který potřebuje "zachránit", je právě ten, který ubližuje. I proto je tak těžké u našich blízkých poznat, že dochází k šikaně nebo k vydírání prostřednictvím internetu. Tento problém nikdy sám od sebe nezmizí a ani neodezní. Je vždy nutné jej zastavit a řešit už od prvních náznaků, jedině tak můžeme předejít vážným důsledkům.

Kam se obrátit o pomoc?

Pomoc online (Internet Helpline) www.stoponline.cz/cs/

Národní centrum bezpečnějšího internetu www.ncbi.cz

Úřad pro ochranu osobních údajů www.uoou.cz

Linka bezpečí **116111**

chat Linky bezpečí www.linkabezpeci.cz

Rodičovská linka na telefonu **840 111 234, 606 021 021**

Společenství proti šikaně www.sikana.org

Internet poradna www.internetporadna.cz

Veřejný ochránce práv www.ochrance.cz

Sedmero shrnujících rad, jak se vyhnout "kyberzlu"

1. Na sociálních sítích důkladně zvažujte, pro koho bude viditelný vámi publikovaný obsah a toto nastavení pravidelně kontrolujte.
2. Nepublikujte veřejně žádné informace, které by mohly být snadno zneužity (např. intimní fotografie nebo soukromá videa).
3. Pokud někdo publikuje obsah, který vás zesměšňuje, můžete požádat provozovatele služby o smazání či nahlásit závadnost příspěvku.
4. V případě, že je předpoklad, že obsah, který vás poškozuje, naplňuje charakter přestupku nebo trestného činu, příspěvek nahláste rovnou Policii ČR – nežádejte o smazání, neboť se jedná o důkazní materiál.
5. Vzdělávejte se a získávejte přehled o možných hrozbách i o možnostech, jak získat pomoc.
6. Cítíte-li se ohroženi, neváhejte kontaktovat někoho, kdo vám může pomoci (kolega, soused, rodinní příslušníci, Policie, linka důvěry).
7. V diskuzi či jiné komunikaci, ve které jste napadeni, nepokračujte, zvláště hrubé jednání nahláste provozovateli služby.

Doporučujeme!

Seriál **#martyisdead**, krátkometrážní film **Na hory** a celovečerní dokumentární film **V síti**. Vše najdete na internetu.

Internetový osmidílný thriller **#martyisdead** získal Mezinárodní cenu Emmy, které se přezdívá „televizní Oskar“. To znamená, že se seriál o kyberšikaně stal historicky prvním a také i jediným českým seriálem, který tuto prestižní televizní cenu obdržel. Režisérem je Pavel Soukup, scenáristy jsou Jaroslav T. Miška a Jan Stehlík, hlavní roli ztvárnil Jakub Nemčok.

Film **V síti** existuje ve dvou variantách – pro mladší od 12 let a pro starší od 15 let. Navazují na něj metodická doporučení, jak dál s tímto tématem pracovat ve školách. Hlavní hrdinky pod vedením odborníků (psychologů a filmařů) oslovilo 2 458 potenciálních predátorů. Díky tomuto tématu tvůrci filmu, Vít Klusák a Barbora Chalupová, ukazují, jak snadné je zneužívat děti na internetu.

Film **Na hory** je 18minutový film režiséra (herce) Braňo Holíčka, který se jako jeden z prvních, s velkou odvahou, pustil do konkrétních scén, z kterých až mrazí. Excelentní rozhovor rodičů chlapce, který podlehl vydírání na internetu, stojí za shlédnutí.

Co dělat, když se s kyberšikanou potkáte na vlastní kůži

Zachovejte klid

Především při zjištění on-line komunikace vašeho dítěte či vnoučete s neznámou osobou, je potřeba zachovat klid. Na dítě nekřičet, nevyčítat, nekritizovat. Naopak je nutné s dítětem důvěrně o celé situaci hovořit. Vysvětlit, proč je tato komunikace riziková, z čeho máte strach a obavy, a jaká konkrétní rizika by mohla nastat. Tímto dítě získáte ke spolupráci.

Zavolejte si o pomoc

Při zjištění rizikové komunikace s neznámou osobou můžete kontaktovat některou z institucí zabývajících se internetovou prevencí. V případě nutnosti kontaktujte rovnou Policii ČR. Může se totiž jednat o trestný čin.

Zálohujte, uchovejte důkazy

Zanechte počítač nebo jiné zařízení v takovém stavu, v jakém jste závadovou komunikaci našli. Nemažte žádná data, zálohujte komunikaci, udělejte snímek obrazovky, neblokujte žádného uživatele.

Pokud jde o dítě, nezakazujte internet

Kyberprostor je pro děti důležitý, zakazováním si mnoho nepomůžete. Dítě si totiž cestu k internetu stejně vždy najde. Nastavte pravidla a ta důsledně dodržujte. Společně pak sdílejte zkušenosti na internetu, mluvíte s dětmi o tom, co a koho na internetu hledají.

Nenechte problém vyšumět do ztracena. Nebojte se o problému mluvit. Nejste v tom sami.

Redakční rada:

Jaroslav Jindra, Jana Kubátová, Petr Klíma, Kateřina Špačková, Pavel Štáfek, Michaela Štáfková

DIGI zpravodaj 18 | Rok vydání: 2021 | www.portaldigi.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

DigiStrategie 2020 | rozvoj systémové podpory digitální gramotnosti